Eiropas Parlaments
2019-2024

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

2022/0117(COD)

24.5.2023

ATZINUMS

Sniegusi Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Juridiskajai komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos personu aizsardzību pret acīmredzami nepamatotu vai ļaunprātīgu tiesvedību ("stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību")
(COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD))

Atzinuma sagatavotāja (*): *Ramona Strugariu*

(*) Iesaistītā komiteja — Reglamenta 57. pants

PA_Legam

ĪSS PAMATOJUMS

Stratēģiska tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību (*SLAPP*) Eiropas Savienībā nav jauna problēma. Kā dokumentējušas vairākas neatkarīgas organizācijas, kas šādu tiesvedību novēro, Eiropā tās izmantošana pastāvīgi pieaug. Pētījumi un informētība par šo jautājumu pastiprinājās pēc Maltas pētnieciskās žurnālistes Dafnes Karuanas Galicijas noslepkavošanas 2017. gada oktobrī. Viņas nāves laikā pret Dafni Karuanu Galiciju bija ierosinātas 48 šādas tiesvedības. Ļaunprātīgie procesi turpinājās pat pēc viņas nāves, kad tie tika vērsti pret viņas ģimeni, radot milzīgu finansiālo un psiholoģisko slogu attiecīgajām personām.

Koalīcijas pret *SLAPP* Eiropā veiktie pētījumi atklāj *SLAPP* arvien biežāku izmantošanu kopš 2016. gada, un 2021. gadā to skaits palielinājās par vairāk nekā 400 %. Koalīcijas veiktie pētījumi arī pievērš uzmanību problēmas apmēram, uzrādot, ka 2021. gada aprīlī Horvātijā vien tika konstatētas gandrīz 1000 aktīvas tiesvedības pret medijiem, Pētījumā minēti vairāki piemēri no dažādām dalībvalstīm, piemēram, Polijas, Francijas, Itālijas, Maltas un Slovēnijas, uzsverot problēmas Eiropas dimensiju un vajadzību pēc kopēja Eiropas risinājuma.

SLAPP pamatā var būt vai nu pilnībā, vai daļēji nepamatotas prasības. Taču divi *SLAPP* vienojošie elementi ir tiesas procesa ļaunprātīga izmantošana un tā izmantošana saistībā ar sabiedrības līdzdalību. Tādējādi *SLAPP* netiek ierosināta nolūkā patiesi apliecināt, pamatot vai īstenot kādas tiesības, bet drīzāk lai novērstu vai ierobežotu sabiedrības līdzdalību vai par to sodītu. Tiesu sistēmas ļaunprātīgās izmantošanas dēļ *SLAPP* ne tikai rada ievērojamu finansiālo un psiholoģisko kaitējumu cietušajiem, bet arī ierobežo tiesu iestāžu pieejamību citām personām, pārslogojot tiesu sistēmu. Šādas prasības bieži, kaut arī ne vienmēr, raksturo varas līdzsvara trūkums. Par *SLAPP* ļaunprātīgo raksturu liecina arī vairāku procesu pastāvēšana, prasības nesamērīgums, kā arī novilcināšanas un kaitnieciskas taktikas izmantošana. Izvēlētā pieeja ir noteikt skaidru definīciju, iekļaujot gan acīmredzami nepamatotas prasības, gan arī prasības, kam ir zināms tiesiskais pamatojums, taču kurām ir raksturīgas iepriekš minētās pazīmes un kuras izraisa tiesību ļaunprātīgu izmantošanu.

No *SLAPP* cietušie pārstāv ļoti dažādas kategorijas. Tās var būt fiziskas vai juridiskas personas, sākot no žurnālistiem un mediju kanāliem un beidzot ar aktīvistiem, redaktoriem, cilvēktiesību aizstāvjiem un pat atsevišķām privātpersonām. Šīs kategorijas vieno iesaistīšanās sabiedrības līdzdalībā. *SLAPP* var tieši vai netieši izmantot pret jebkuru, kurš iesaistās sabiedrības līdzdalībā, kā arī pret subjektiem, kas iesaistīti attiecīgajās sagatavošanās vai atbalsta darbībās. Ar šo direktīvu ir jāsniedz piemērota aizsardzība visām minētajām kategorijām.

Lai efektīvi un visaptveroši risinātu šo problēmu, ir arī jāpaplašina sabiedrības līdzdalības definīcija, iekļaujot darbības, kas veiktas, izmantojot dažādas tiesības, ne tikai vārda un informācijas brīvību. Praktiskās situācijas liecina, ka definīcijā būtu jāiekļauj neizsmeļošs saraksts, cita starpā aptverot biedrošanās un pulcēšanās brīvības, kā arī akadēmiskās brīvības. Ņemot vērā *SLAPP* lielo skaitu pret žurnālistiem un mediju darbiniekiem, ir būtiski svarīgi definīcijā par to, kas attiecībā uz iesaistīšanos sabiedrības līdzdalībā ir sabiedrības interešu jautājums, iekļaut mediju plurālismu un mediju brīvību.

Lai šī direktīva radītu vēlamo efektu un aizsargātu sabiedrības līdzdalībā iesaistījušās personas pret ļaunprātīgu tiesvedību, tās noteikumos ir jāiestrādā vairāki procesuālie drošības

pasākumi, tostarp efektīvs priekšlaicīgas izbeigšanas mehānisms, kas pieejams vai nu *ex officio*, vai pēc atbildētāja pieteikuma. Priekšlaicīgas izbeigšanas mehānisma pieņemamībai nevar piemērot augstāku slieksni nekā citiem procesuālajiem drošības pasākumiem. Direktīvā nedrīkst diskriminēt atšķirīgas *SLAPP* kategorijas. Lai to nodrošinātu, mehānisms ir jāpaplašina un jādara piekļūstams visiem no *SLAPP* cietušajiem. Ierosinātā pieeja attiecībā uz procesuālajiem drošības pasākumiem, jo īpaši uz priekšlaicīgas izbeigšanas mehānismu, ir atteikties no Komisijas nošķīruma starp acīmredzami nepamatotām un ļaunprātīgām lietām.

Efektīva priekšlaicīgas izbeigšanas mehānisma nolūkā pierādīšanas pienākums, lai tiesa izskatītu attiecīgo jautājumu, ir prasītājam. Ierosinātā pieeja ir likt prasītājam tikai uzsākt pirmšķietamības lietu attiecībā uz katru būtisko pamatu lietas ierosināšanai, ja tiek uzskatīts, ka prasība nav ļaunprātīga. Šis slieksnis līdzsvaro atbildētāja tiesības ar prasītāja tiesībām vērsties tiesā, jo tiek atcelta priekšlaicīgas izbeigšanas mehānisma sākotnējā pieejamība tikai acīmredzami nepamatotās lietās.

Komisijas priekšlikums ir lielisks pirmais solis, lai izbeigtu ļaunprātīgu tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību, un ir publicēts laikā, kad saskaņā ar statistikas datiem ir vajadzīgs kopējs Eiropas risinājums. Taču priekšlikums risinātu tikai nelielu problēmas daļu, jo ES līmeņa kompetencē ir tikai procesuālo tiesību jautājumi. Tāpēc ir būtiski svarīgi, lai dalībvalstis veiktu papildu pasākumus, papildinot tos, kas veikti ES līmenī. Direktīvai stājoties spēkā, dalībvalstīm nevajadzētu ierobežot šo noteikumu paplašināšanu tikai civilo un komerciālo tiesību pārrobežu lietās, bet arī attiecināt tos uz iekšzemes lietām un krimināltiesību lietām. Tajā pašā laikā Komisijai pēc pārskatīšanas perioda būtu arī jāņem vērā iespēja risināt *SLAPP* krimināllietas, izmantojot piemērotus juridiskos pasākumus.

Leģislatīvo priekšlikumu papildinošā ieteikuma īstenošana arī ir būtiski svarīga, lai tas būtu efektīvs. Šajā ziņā dalībvalstīm būtu arī jāapsver īpašu noteikumu ieviešana attiecībā uz juristu un citu juridisko profesiju pārstāvju ētikas kodeksiem, lai piemērotu sankcijas par līdzdalību *SLAPP* uzsākšanā vai to maskēšanā par pamatotām prasībām.

Visbeidzot Komisijai, sperot soli tālāk, būtu jāpārskata Regula par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās ("Brisele Ia") un Regula par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām ("Roma II"), lai risinātu jebkādas šajā direktīvā neparedzētas iespējamās situācijas, kad tiek izvēlēta labvēlīgākā jurisdikcija.

GROZĪJUMI

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Juridisko komiteju ņemt vērā šādus grozījumus:

Grozījums Nr. 1

Direktīvas priekšlikums
Virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Priekšlikums	Priekšlikums
EIROPAS PARLAMENTA UN	EIROPAS PARLAMENTA UN

PADOMES DIREKTĪVA	PADOMES DIREKTĪVA
par sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos personu aizsardzību pret ***acīmredzami nepamatotu vai*** ļaunprātīgu tiesvedību (“stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību”)	par sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos personu aizsardzību pret ļaunprātīgu tiesvedību (“stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību”)

Grozījums Nr. 2
Direktīvas priekšlikums
2.a norāde (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu,

Grozījums Nr. 3
Direktīvas priekšlikums
2. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(2) Līguma par Eiropas Savienību 10. panta 3. punktā ir noteikts, ka ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības piedalīties Savienības demokrātiskajā dzīvē. Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (“Harta”) cita starpā ir paredzētas tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību (7. pants), persondatu aizsardzību (8. pants), vārda un informācijas brīvību, kas ietver arī mediju brīvības un plurālisma ievērošanu (11. pants), kā arī tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu (47. pants).	(2) Līguma par Eiropas Savienību 10. panta 3. punktā ir noteikts, ka ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības piedalīties Savienības demokrātiskajā dzīvē. Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (“Harta”) cita starpā ir paredzētas tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību (7. pants), persondatu aizsardzību (8. pants), vārda un informācijas brīvību, kas ietver arī mediju brīvības un plurālisma ievērošanu (11. ***pants), pulcēšanās un biedrošanās brīvību (12.*** pants), ***humanitāro un eksakto zinātņu brīvību (13. pants) ,*** kā arī tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu (47. pants). ***Hartas 12. pantā arī īpaši ir garantētas ikviena tiesības veidot arodbiedrības un tām pievienoties, lai aizsargātu savas intereses, un tas ir vēl vairāk nostiprināts Hartas 28. pantā, garantējot tiesības uz koplīguma sarunām un rīcību.***

Grozījums Nr. 4
Direktīvas priekšlikums
3. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(3) Tiesības uz vārda un informācijas brīvību, kas noteiktas Hartas 11. pantā, ietver tiesības uz viedokli un tiesības saņemt un izplatīt informāciju un idejas bez valsts iestāžu iejaukšanās un neatkarīgi no valstu robežām. Hartas 11. pantam būtu jāpiešķir tāda pati nozīme un tvērums, kādi ir atbilstošajam Eiropas Cilvēktiesību konvencijas (ECTK) 10. pantam par vārda un informācijas brīvību, kā to interpretējusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa (ECT).	(3) Tiesības uz vārda un informācijas brīvību, kas noteiktas Hartas 11. pantā, ietver tiesības uz viedokli un tiesības saņemt un izplatīt informāciju un idejas bez valsts iestāžu iejaukšanās un neatkarīgi no valstu robežām. Hartas 11. pantam būtu jāpiešķir tāda pati nozīme un tvērums, kādi ir atbilstošajam Eiropas Cilvēktiesību konvencijas (ECTK) 10. pantam par vārda un informācijas brīvību, kā to interpretējusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa (ECT). ***Tiesības uz vārda brīvību ECT ir konsekventi uzskatījusi par vienu no demokrātiskas sabiedrības "būtiskajiem pamatiem", un gan Hartā, gan ECTK ir paredzētas ļoti plašas tiesības brīvi izteikties.***

Grozījums Nr. 5
Direktīvas priekšlikums
3.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(3a) Kā atzīts ECT iedibinātajā judikatūrā saistībā ar attiecīgo ECTK noteikumu interpretāciju, kuru ņemot vērā Harta jāinterpretē un jāpiemēro saskaņā ar tās 52. panta 3. punktu, tiesības uz vārda un informācijas brīvību ir cieši savstarpēji saistītas ar citām tiesībām un brīvībām, tostarp pulcēšanās un biedrošanās brīvību, kā noteikts Hartas 12. pantā, un humanitāro un eksakto zinātņu brīvību, tostarp akadēmisko brīvību, kā noteikts Hartas 13. pantā, izmantošanā. ECHR arī uzliek līgumslēdzējām valstīm pienākumu rīkoties, lai aizsargātu mediju brīvību un plurālismu un radītu tādus apstākļus, kas veicina līdzdalību sabiedriskās diskusijās.

Grozījums Nr. 6
Direktīvas priekšlikums
3.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(3b) Tiesības uz vārda brīvību ir pamattiesības, kas ir jāīsteno, ievērojot "tiesību izsvēršanas" principu, kā tas ir noteikts ECT judikatūrā un saskaņā ar Hartas 54. pantu.

Grozījums Nr. 7
Direktīvas priekšlikums
4. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(4) Šīs direktīvas mērķis ir ***nodrošināt aizsardzību fiziskām un juridiskām personām***, kas iesaistās sabiedrības līdzdalībā sabiedrības interešu jautājumos, jo īpaši žurnālistiem un cilvēktiesību aizstāvjiem, pret tiesvedībām, kas ierosinātas pret šīm personām, lai atturētu ***tās*** no sabiedrības līdzdalības (parasti to dēvē par stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību jeb "SLAPP").	(4) Šīs direktīvas mērķis ir ***paredzēt minimālus noteikumus Savienības līmenī, lai nodrošinātu to fizisko vai juridisko personu aizsardzību***, kas iesaistās sabiedrības līdzdalībā sabiedrības interešu jautājumos, jo īpaši žurnālistiem***, mēdiju elementiem vai organizācijām, izdevējiem*** un cilvēktiesību aizstāvjiem, ***tostarp pilsoniskajai sabiedrībai, nevalstiskajām organizācijām un arodbiedrībām, kā arī pētniekiem, akadēmisko aprindu pārstāvjiem vai māksliniekiem, cilvēktiesību, vides, sieviešu un LGBTIK+ tiesību aizstāvjiem, aktīvistiem, arodbiedrībām, emuāristiem, trauksmes cēlējiem vai politiskajam opozīcijām*** pret tiesvedībām, kas ierosinātas pret šīm personām, ***kā arī draudiem tās ierosināt,*** lai atturētu ***visus minētos*** no sabiedrības līdzdalības (parasti to dēvē par stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību jeb "SLAPP").

Grozījums Nr. 8
Direktīvas priekšlikums
4.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(4a) Fiziskām un juridiskām personām, kas iesaistās sabiedrības līdzdalībā, ir svarīga loma publisko debašu, pamattiesību un demokrātisko vērtību, sociālās iekļaušanas, vides aizsardzības un tiesiskuma uzturēšanā, kā arī demokrātijas, dzimumu līdztiesības, plašsaziņas līdzekļu brīvības un plurālisma stiprināšanā Savienībā.

Grozījums Nr. 9
Direktīvas priekšlikums
5. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(5) Žurnālistiem ir būtiska nozīme sabiedrisku diskusiju veicināšanā un informācijas, viedokļu un ideju sniegšanā un saņemšanā. Ir svarīgi, lai ***viņiem*** tiktu dota nepieciešamā telpa atklātu, brīvu un ***taisnīgu*** diskusiju veicināšanai un ***dezinformācijas***, ***manipulēšanas*** ar informāciju un ***iejaukšanās apkarošanai***. Žurnālistiem vajadzētu spēt savas darbības īstenot iedarbīgi, lai nodrošinātu iedzīvotājiem Eiropas demokrātiskajās valstīs iespēju uzzināt dažādus viedokļus.	(5) Žurnālistiem ir būtiska nozīme sabiedrisku diskusiju veicināšanā un informācijas, viedokļu un ideju sniegšanā un saņemšanā. ***Neatkarīga, objektīva, profesionāla un atbildīga žurnālistika un piekļuve plurālistiskai informācijai ir galvenie demokrātijas pīlāri.*** Ir svarīgi, lai ***žurnālistiem*** tiktu dota nepieciešamā telpa atklātu, brīvu un ***godīgu*** diskusiju veicināšanai un ***neatkarīgas informācijas sniegšanai bez jebkādiem spaidiem***, ***un tas viss ir būtiski, lai apkarotu dezinformāciju, manipulēšanu*** ar informāciju un ***iejaukšanos***. Žurnālistiem vajadzētu spēt savas darbības īstenot iedarbīgi ***un nebaidoties***, lai nodrošinātu iedzīvotājiem Eiropas demokrātiskajās valstīs iespēju uzzināt dažādus viedokļus. ***Tomēr žurnālisti saskaras ar arvien sarežģītāku darba vidi, kurā SLAPP kopā ar komerciālu un politisku spiedienu, lielu darba slodzi, karjeras nestabilitāti vai pašcenzūru būtiski apdraud sabiedrības piekļuvi informācijai.***

Grozījums Nr. 10
Direktīvas priekšlikums
6. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(6) Jo īpaši ***pētnieciskajiem žurnālistiem*** ir ***svarīga loma*** organizētās noziedzības, korupcijas un ekstrēmisma ***apkarošanā***. Pētniecisko žurnālistu darbs ir saistīts ar īpaši augstu risku, un viņi arvien biežāk saskaras ar uzbrukumiem un aizskaršanas gadījumiem. Ir vajadzīga stabila aizsardzības ***pasākumu sistēma***, lai ***viņi*** varētu pildīt savu būtisko ***uzrauga lomu*** jautājumos, ***kas skar sabiedrības leģitīmas intereses***.	(6) ***Pētnieciskajiem žurnālistiem un*** jo īpaši ***plašsaziņas līdzekļu organizācijām*** ir ***būtiska nozīme cita starpā*** organizētās noziedzības, ***varas ļaunprātīgas izmantošanas,*** korupcijas***, nelikumīgas prakses, nepotisma, virpuļdurvju efekta, pamattiesību pārkāpumu*** un ***vardarbīga*** ekstrēmisma ***atklāšanā***. Pētniecisko žurnālistu darbs ir saistīts ar īpaši augstu risku, un viņi arvien biežāk saskaras ar uzbrukumiem***, nonāvēšanu, draudiem, iebiedēšanu*** un aizskaršanas gadījumiem. Ir vajadzīga stabila ***garantiju un*** aizsardzības ***sistēma, tostarp viņu fiziskās drošības un dzīvības aizsardzība un pret viņiem vērsto slepkavību izmeklēšana***, lai ***pētnieciskie žurnālisti*** varētu pildīt savu būtisko ***lomu kā uzraugiem sabiedrības interešu*** jautājumos, ***nebaidoties no soda par informācijas meklēšanu un tās nodošanu sabiedrībai***.

Grozījums Nr. 11
Direktīvas priekšlikums
7. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(7) Arī cilvēktiesību aizstāvjiem ir būtiska loma Eiropas demokrātijās, jo īpaši pamattiesību, demokrātisko vērtību, sociālās iekļaušanas, vides aizsardzības un tiesiskuma atbalstīšanā. Viņiem būtu jāspēj aktīvi piedalīties sabiedriskajā dzīvē un paust viedokli politiskos jautājumos un lēmumu pieņemšanas procesos, nebīstoties no iebiedēšanas. Cilvēktiesību aizstāvji ir personas vai organizācijas, kas iesaistījušās pamattiesību un dažādu citu tiesību, piemēram, vides un klimata tiesību, sieviešu tiesību, LGBTIQ tiesību, personu ar rases vai etnisko piederību minoritātei	(7) Arī cilvēktiesību aizstāvjiem ir būtiska loma Eiropas demokrātijās, jo īpaši pamattiesību, demokrātisko vērtību, sociālās iekļaušanas, vides aizsardzības***, dzimumu līdztiesības*** un tiesiskuma atbalstīšanā. Viņiem būtu jāspēj aktīvi piedalīties sabiedriskajā dzīvē***, nodrošināt atbildību*** un paust viedokli politiskos jautājumos un lēmumu pieņemšanas procesos, nebīstoties no iebiedēšanas. Cilvēktiesību aizstāvji ir personas***, grupas*** vai organizācijas, kas iesaistījušās pamattiesību un dažādu citu tiesību, piemēram, ***pilsonisko, politisko,***

tiesību, darba tiesību vai reliģiskās pārliecības brīvību aizsardzībā. Pienācīgu aizsardzību ir pelnījuši arī citi sabiedrisko diskusiju dalībnieki, piemēram, akadēmisko aprindu pārstāvji un ***pētnieki***.

ekonomisko, sociālo, kultūras, vides un klimata tiesību, sieviešu tiesību, LGBTIQ tiesību, personu ar rases vai etnisko piederību minoritātei tiesību, darba tiesību***, arodbiedrību tiesību*** vai reliģiskās pārliecības brīvību aizsardzībā. Pienācīgu aizsardzību ir pelnījuši arī citi sabiedrisko diskusiju dalībnieki, piemēram, akadēmisko aprindu pārstāvji***, pētnieki, mākslinieki, trauksmes cēlēji*** un ***politiskā opozīcija, kā arī atsevišķas personas, jo arī pret viņiem vēršas SLAPP***.

Grozījums Nr. 12
Direktīvas priekšlikums
7.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(7a) Akadēmisko aprindu pārstāvji un pētnieki, īstenojot gan savas tiesības, gan pienākumu izteikties savā kompetences jomā, sniedz būtisku ieguldījumu publiskajā diskursā un zināšanu izplatīšanā un nodrošina, ka demokrātiskas debates var notikt, pamatojoties uz informāciju. Juridisku instrumentu izmantošana iebiedēšanas nolūkos, lai atturētu akadēmisko aprindu pārstāvjus un pētniekus no saziņas par jautājumiem, kas saistīti ar viņu zinātnisko darbību, ir tiešs akadēmiskās brīvības pārkāpums un apdraud zinātnieku izšķirošo lomu visās viņu darba jomās, tostarp dezinformācijas un maldinošas informācijas apkarošanā.

Grozījums Nr. 13
Direktīvas priekšlikums
7.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(7b) Vides aizstāvjiem ir arī būtiska nozīme pamattiesību aizsardzībā un Eiropas Savienības izvirzīto vides mērķu

	sasniegšanā, un tos nekādā gadījumā nedrīkst vajāt vai vajāt par iesaistīšanos cilvēktiesību, vides un klimata tiesību aizsardzības darbībās. Iepriekšējos gados vides aizstāvji arvien biežāk ir tikuši pakļauti slepkavībām, draudiem, vajāšanai, iebiedēšanai, nomelnošanas kampaņām, kriminālatbildības noteikšanai un tiesu iestāžu īstenotai vajāšanai;

Grozījums Nr. 14
Direktīvas priekšlikums
7.c apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(7c) Sieviešu un LGBTIK+ tiesību aizstāvjiem ir arī būtiska nozīme dzimumu līdztiesības veicināšanā un aizstāvēšanā, kā arī atbalsta un aizsardzības sniegšanā ar dzimumu saistītas vardarbības upuriem. Sieviešu tiesības un LGBTIK+ tiesību aizstāvji un organizācijas arvien biežāk tiek pakļauti uzbrukumiem un draudiem, tostarp viņu dzīvībai, un vardarbībai, kas noved pie pašcenzūras. Gadu gaitā SLAPP arvien vairāk tiek izmantotas, lai noteiktu kriminālatbildību par solidaritāti, kā arī pret aktīvistiem, kas aizstāv sieviešu tiesības, dzimumu līdztiesību un LGBTIK+ tiesības, lai kavētu progresu dzimumu līdztiesības sasniegšanā, arvien vairāk apšaubot viņu kā sabiedrisko uzraugu lomu un veicinot pilsoniskās sabiedrības darbības iespēju samazināšanos Savienībā.

Grozījums Nr. 15
Direktīvas priekšlikums
9. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(9) Lai šādu vidi veicinātu, ir svarīgi aizsargāt žurnālistus un cilvēktiesību	(9) Lai šādu vidi veicinātu, ir svarīgi aizsargāt ***fiziskas un juridiskas personas,***

aizstāvjus no tiesvedības pret sabiedrības līdzdalību. Šāda tiesvedība netiek ierosināta, lai īstenotu tiesības uz tiesu pieejamību, bet gan lai ***apklusinātu*** sabiedriskās diskusijas***, parasti ar aizskaršanas*** un ***iebiedēšanas palīdzību***.

kuras iesaistās sabiedrības līdzdalībā, jo īpaši žurnālistus***, trauksmes cēlējus, aktīvistus, akadēmisko aprindu pārstāvjus, pētniekus, māksliniekus*** un cilvēktiesību aizstāvjus***, tostarp pilsoniskās sabiedrības organizācijas un arodbiedrības,*** no tiesvedības pret sabiedrības līdzdalību. Šāda tiesvedība netiek ierosināta, lai īstenotu tiesības uz tiesu pieejamību ***nolūkā patiesi apliecināt, pamatot vai īstenot tiesības***, bet gan lai ***novērstu vai ierobežotu sabiedrības līdzdalību vai par to sodītu, galu galā cenšoties apklusināt*** sabiedriskās diskusijas ***un novērst izmeklēšanu*** un ***ziņošanu par Savienības un valsts tiesību aktu pārkāpumiem, korupciju vai citu ļaunprātīgu praksi. Šādas prakses īstenošanai bieži tiek izmantota aizskaršana un iebiedēšana***.

Grozījums Nr. 16
Direktīvas priekšlikums
10. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(10) SLAPP parasti ierosina ietekmīgas ***vienības***, piemēram, ***privātpersonas,*** lobiju grupas, korporācijas un ***valsts*** iestādes. Spēku samērs starp iesaistītajām pusēm šādās tiesvedībās bieži vien ir nevienlīdzīgs, jo prasītājam ir spēcīgāka finansiālā vai politiskā pozīcija nekā atbildētājam. ***Acīmredzami nepamatotā vai ļaunprātīgā tiesvedībā*** spēku ***samērs ne vienmēr ir nevienāds***, taču gadījumos, kad šāda spēku ***nelīdzsvarotība*** pastāv, ***tā*** būtiski palielina pret sabiedrības līdzdalību vērstās tiesvedības kaitīgo ietekmi un atturošo ietekmi.	(10) SLAPP parasti ierosina ietekmīgas ***personas vai struktūras***, piemēram, lobiju grupas, korporācijas***, valsts amatpersonas, valsts kontrolētas struktūras*** un ***iestādes, tostarp politiķi un tiesu*** iestādes***, mēģinot apklusināt publiskas debates***. ***SLAPP var tikt vērstas pret upuriem par kritisku viedokļu paušanu par izturēšanos vai sūdzēšanos par ļaundarībām, un*** spēku samērs starp iesaistītajām pusēm šādās tiesvedībās bieži vien ir nevienlīdzīgs, jo prasītājam ir spēcīgāka finansiālā vai politiskā pozīcija nekā atbildētājam. ***Nevienlīdzīgs spēku samērs ir būtisks komponents šādos gadījumos, bet dažos gadījumos, kas atbilst SLAPP kritērijiem, tas tomēr var arī nebūt, ja ir citi komponenti, kas raksturo SLAPP. Gadījumi, kad spēku samēra trūkums nepastāv, būtu jāinterpretē piesardzīgi, lai izvairītos no tā, ka apgalvojumi par***

SLAPP tiek apzināti izteikti NVO, cilvēktiesību aizstāvjiem, aktīvistiem, žurnālistiem un citiem, kuri labticīgi vēršas tiesā, lai aizstāvētos pret ietekmīgu pārstāvju apmelojošiem komentāriem. Taču gadījumos, kad šāda spēku ***samēra trūkums tomēr*** pastāv, ***tas*** būtiski palielina pret sabiedrības līdzdalību vērstās tiesvedības kaitīgo ietekmi un atturošo ietekmi.

Grozījums Nr. 17
Direktīvas priekšlikums
11. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(11) Tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību var negatīvi ietekmēt ***žurnālistu*** un ***cilvēktiesību aizstāvju*** uzticamību un reputāciju un izsmelt viņu finanšu un citus resursus. Šādas tiesvedības rezultātā informācijas publicēšana par sabiedrības interešu jautājumiem var tikt atlikta vai vispār novērsta. Tiesvedību ilgumam un finansiālajam spiedienam var būt ierobežojoša ietekme uz žurnālistiem ***un*** cilvēktiesību aizstāvjiem. Tādējādi šādas prakses esamībai var būt atturoša ietekme uz viņu darbu, ja, sagaidot iespējamas tiesvedības nākotnē, viņi ievēro pašcenzūru, kas noved pie sabiedrisko diskusiju noplicināšanās, kaitējot sabiedrībai kopumā.	(11) Tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību var negatīvi ietekmēt ***sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos fizisku*** un ***juridisku personu*** uzticamību un reputāciju un izsmelt viņu finanšu un citus resursus***, turklāt var nodarīt tiem arī psiholoģisku kaitējumu***. Šādas tiesvedības rezultātā informācijas publicēšana par sabiedrības interešu jautājumiem var tikt atlikta vai vispār novērsta. Tiesvedību ilgumam un finansiālajam spiedienam var būt ierobežojoša ietekme uz žurnālistiem***, trauksmes cēlējiem, aktīvistiem, akadēmisko aprindu pārstāvjiem, pētniekiem, māksliniekiem, akadēmisko aprindu pārstāvjiem, pētniekiem, māksliniekiem un*** cilvēktiesību aizstāvjiem***, tostarp pilsoniskās sabiedrības un nevalstiskām organizācijām un arodbiedrībām, kas aktīvi iesaistās sabiedrībā***. Tādējādi šādas prakses esamībai var būt atturoša ietekme uz viņu darbu, ja, sagaidot iespējamas tiesvedības nākotnē, viņi ievēro pašcenzūru, kas noved pie sabiedrisko diskusiju noplicināšanās, kaitējot sabiedrībai kopumā.

Grozījums Nr. 18
Direktīvas priekšlikums
12. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(12) Personas, pret kurām tiek vērsta tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību, var tikt iesaistītas vienlaikus vairākās lietās, kas dažkārt ierosinātas vairākās jurisdikcijās. Tiesvedība, kas ierosināta vienas dalībvalsts jurisdikcijā pret personu, kura dzīvo citā dalībvalstī, parasti atbildētājam ir sarežģītāka un dārgāka. Prasītāji tiesvedībā pret sabiedrības līdzdalību var izmantot arī procesuālos instrumentus, lai paildzinātu tiesvedību un palielinātu tās izmaksas, un var celt prasību jurisdikcijā, kuru uzskata par labvēlīgu savai lietai, nevis tiesā, kas ir visvairāk piemērota prasības izskatīšanai. Šāda prakse rada arī nevajadzīgu un kaitīgu slogu valstu tiesu sistēmām.	(12) Personas, pret kurām tiek vērsta tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību, var tikt iesaistītas vienlaikus vairākās lietās, ***kuras var būt gan civillietas, gan administratīvās lietas, gan arī krimināllietas vai to kombinācijas un*** kas dažkārt ierosinātas vairākās jurisdikcijās***. Tiek ziņots, ka lielākā daļa ļaunprātīgas tiesvedības pret sabiedrības līdzdalību ir krimināllietas un iekšzemes lietas***. Tiesvedība, kas ierosināta vienas dalībvalsts jurisdikcijā pret personu, kura dzīvo citā dalībvalstī, parasti atbildētājam ir sarežģītāka un dārgāka. Prasītāji tiesvedībā pret sabiedrības līdzdalību var izmantot arī procesuālos instrumentus, lai paildzinātu tiesvedību un palielinātu tās izmaksas, un var celt prasību jurisdikcijā, kuru uzskata par labvēlīgu savai lietai, nevis tiesā, kas ir visvairāk piemērota prasības izskatīšanai. ***Tiesvedības ilgums, finansiāli spaidi un draudi saņemt sodu ir spēcīgi rīki, jo īpaši būt pakļautam krimināls odam, ar ko iebiedēt un apklusināt kritiskas balsis.*** Šāda prakse rada arī nevajadzīgu un kaitīgu slogu valstu tiesu sistēmām ***un var izraisīt to resursu ļaunprātīgu izmantošanu***.

Grozījums Nr. 19
Direktīvas priekšlikums
13. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(13) Šajā direktīvā paredzētie aizsardzības pasākumi būtu jāpiemēro jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, kas iesaistās sabiedrības līdzdalībā. Tiem būtu arī jāaizsargā fiziskas vai juridiskas personas, kas profesionāli vai personīgi atbalsta, palīdz vai piegādā preces vai	(13) Šajā direktīvā paredzētie aizsardzības pasākumi būtu jāpiemēro jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, kas ***tieši vai netieši*** iesaistās sabiedrības līdzdalībā. Tiem būtu arī jāaizsargā fiziskas vai juridiskas personas, kas profesionāli vai personīgi atbalsta, palīdz vai piegādā

pakalpojumus citai personai nolūkos, kas ir tieši saistīti ar sabiedrības līdzdalību sabiedrības interešu jautājumā. Tas attiecas, piemēram, uz interneta pakalpojumu sniedzējiem, izdevniecībām vai tipogrāfijām, kas saskaras ar tiesvedību vai kam draud tiesvedība par pakalpojumu sniegšanu personai, pret kuru vērsta tiesvedība.	preces vai pakalpojumus citai personai nolūkos, kas ir tieši saistīti ar sabiedrības līdzdalību sabiedrības interešu jautājumā. Tas attiecas, piemēram, uz ***ģimenes locekļiem, neatkarīgiem plašsaziņas līdzekļiem,*** interneta pakalpojumu sniedzējiem, izdevniecībām vai tipogrāfijām, kas saskaras ar tiesvedību vai kam draud tiesvedība par ***palīdzību, atbalsta un*** pakalpojumu sniegšanu personai, pret kuru vērsta tiesvedība.

Grozījums Nr. 20
Direktīvas priekšlikums
13.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(13a) Šīs direktīvas mērķis ir arī atturēt no pirmstiesas procedūru, piemēram, brīdinājuma vēstuļu un atturēšanās no jebkādas rīcības, ļaunprātīgas izmantošanas, ko izmanto, lai apklusinātu fiziskas un juridiskas personas, kas iesaistās sabiedrības līdzdalībā. Nodrošinot fiziskām un juridiskām personām, kas iesaistās sabiedrības līdzdalībā, instrumentus, lai efektīvi cīnītos pret ļaunprātīgām prasībām tiesā, direktīva arī palīdz novērst šādu iebiedēšanas taktiku.

Grozījums Nr. 21
Direktīvas priekšlikums
14. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(14) ***Šī direktīva būtu jāpiemēro jebkāda veida tiesībpamatotiem prasījumiem*** vai ***civillietām vai komerclietām***, kurām ir pārrobežu ietekme***, neatkarīgi no tā***, ***kāda veida tiesas iestāde tās izskatījusi***. Tas ietver civilprasības, kas celtas kriminālprocesā. Tas ietver arī pagaidu un aizsardzības pasākumus,	(14) ***Šo direktīvu piemēro tiesiskām prasībām vai darbībām ar civilu*** vai ***komerciālu raksturu***, kurām ir pārrobežu ietekme ***un kas uzsāktas vai turpinātas valsts tiesā direktīvas spēkā stāšanās laikā. Tiesvedība saskaņā ar šo direktīvu ietver visu tiesvedību tiesā vai tribunālā civillietās, tostarp prasības paātrinātā***

pretprasības vai citus noteikta veida tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas pieejami saskaņā ar citiem instrumentiem.

tiesvedībā, piemēram, pagaidu lēmumus. Tas ietver ***arī*** civilprasības, kas celtas kriminālprocesā***, jo pēc būtības tās ir civilprasības, nevis krimināllapsūdzības***. Tas ietver arī pagaidu un aizsardzības pasākumus, pretprasības vai citus noteikta veida tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas pieejami saskaņā ar citiem instrumentiem.

Grozījums Nr. 22
Direktīvas priekšlikums
16. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(16) Sabiedrības līdzdalībai vajadzētu nozīmēt jebkuru fiziskas vai juridiskas personas vēstījumu, kas pausts, vai darbību, kas veikta, īstenojot tiesības uz vārda brīvību un informāciju kādā sabiedrības interešu jautājumā, piemēram, žurnālistikas, politisku, zinātnisku, akadēmisku, mākslinieciskū, komentējošu vai satīrisku vēstījumu, publikāciju vai darbu radīšanu, izstādīšanu, reklāmu vai cita veida popularizēšanu, un jebkādas ar to tieši saistītas sagatavošanas darbības. ***Tā*** var ietvert arī darbības, kas saistītas ar tiesību uz biedrošanās un miermīlīgas pulcēšanās brīvību īstenošanu, piemēram, lobēšanas darbību organizēšanu vai līdzdalību tajās, demonstrācijas un protestus vai darbības, kas izriet no tiesību uz labu pārvaldību un tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību izmantošanas, piemēram, sūdzību, lūgumrakstu, administratīvu un tiesā celtu prasību iesniegšanu un piedalīšanos atklātās uzklausīšanās. ***Sabiedrības līdzdalībai būtu jāietver arī sagatavošanas, atbalsta vai palīdzības darbības, kurām ir tieša un nedalāma saikne ar attiecīgo vēstījumu vai darbību un kuru mērķis ir kavēt sabiedrības līdzdalību. Turklāt tā var aptvert citas darbības, kuru mērķis ir informēt vai ietekmēt sabiedrisko domu vai sabiedrības turpmāku rīcību, tostarp jebkuras privātas vai publiskas vienības***	(16) Sabiedrības līdzdalībai vajadzētu nozīmēt jebkuru fiziskas vai juridiskas personas vēstījumu, kas pausts, vai darbību, kas veikta, īstenojot ***pamattiesības un cilvēktiesības un brīvības, piemēram,*** tiesības uz vārda brīvību un informāciju kādā sabiedrības interešu jautājumā, piemēram, žurnālistikas ***satura, ziņu un aktuālo jautājumu***, politisku, zinātnisku, akadēmisku, mākslinieciskū, komentējošu vai satīrisku vēstījumu, publikāciju vai darbu radīšanu, izstādīšanu, reklāmu vai cita veida popularizēšanu, un jebkādas ar to tieši saistītas sagatavošanas darbības. ***Turpmākas sabiedrības intereses attiecas uz to, ka kāds jautājums, iespējams, vēl nav sabiedrības interesēs, bet varētu par tādu kļūt, tiklīdz sabiedrība par to ir uzzinājusi, piemēram, ar publikācijas vai individuālas sūdzības starpniecību. Sabiedrības līdzdalība*** var ietvert arī darbības, kas saistītas ar ***akadēmiskās un mākslinieciskās brīvības,*** tiesību uz biedrošanās un miermīlīgas pulcēšanās brīvību īstenošanu, piemēram, lobēšanas darbību organizēšanu vai līdzdalību tajās, demonstrācijas un protestus vai darbības, kas izriet no tiesību uz labu pārvaldību un tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību izmantošanas, piemēram, sūdzību, lūgumrakstu, administratīvu un tiesā celtu prasību iesniegšanu un piedalīšanos

darbības saistībā ar sabiedrības interešu jautājumiem, piemēram, pētniecības, apsekojumu, kampaņu vai jebkādu citu kolektīvu darbību organizēšanu vai līdzdalību tajās.	atklātās uzklausīšanās.

Grozījums Nr. 23
Direktīvas priekšlikums
16.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(16a) Sabiedrības līdzdalībai būtu jāietver arī sagatavošanas, atbalsta vai palīdzības darbības, kurām ir tieša un nedalāma saikne ar attiecīgo vēstījumu vai darbību. Šādām darbībām būtu tieši jāattiecas uz konkrētu sabiedrības līdzdalības aktu, tostarp darbībām, kuru pamatā ir līgumiska saikne starp personu, kas iesaistās sabiedrības līdzdalībā, un personu, kas veic sagatavošanas, atbalsta vai palīdzības darbību. Turklāt sabiedrības līdzdalība var aptvert citas darbības, kuru mērķis ir informēt vai ietekmēt sabiedrisko domu vai sabiedrības turpmāku rīcību, tostarp jebkuras privātas vai publiskas vienības darbības saistībā ar sabiedrības interešu jautājumiem, piemēram, pētniecības, apsekojumu, kampaņu vai jebkādu citu kolektīvu darbību organizēšanu vai līdzdalību tajās. Prasību celšana nevis pret personu, kas iesaistās sabiedrības līdzdalībā, bet gan pret plašsaziņas organizāciju, piemēram, interneta platformu, kurā viņi publicē savu darbu, vai pret uzņēmumu, kas drukā tekstu, vai veikalu, kas pārdod tekstu, var būt efektīvs veids, kā apklusināt sabiedrības līdzdalību, jo bez šādiem pakalpojumiem viedokļus nevar publicēt un tādējādi tie nevar ietekmēt sabiedriskās diskusijas.

Grozījums Nr. 24
Direktīvas priekšlikums
17. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(17) Sabiedrības līdzdalībai principā nebūtu jāaptver komerciāla reklāma un tirdzniecību veicinošas ***aktivitātes, kuras parasti neveic, īstenojot vārda un informācijas brīvību***.	(17) Sabiedrības līdzdalībai principā nebūtu jāaptver komerciāla reklāma un tirdzniecību veicinošas ***darbības***.

Grozījums Nr. 25
Direktīvas priekšlikums
18. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(18) Sabiedrības interešu jautājuma jēdzienam būtu jāietver arī preču, produktu vai pakalpojumu kvalitāte, drošums vai citi būtiski aspekti, ja tie attiecas uz sabiedrības veselību, drošību, vidi, klimatu vai pamattiesību izmantošanu. Pilnībā individuāls strīds starp patērētāju un ražotāju vai pakalpojumu sniedzēju par preci, produktu vai pakalpojumu būtu jāietver šajā jēdzienā tikai tad, ja attiecīgais jautājums ietver sabiedrības interešu elementu, piemēram, par produktu vai pakalpojumu, kas neatbilst vides vai drošuma standartiem.	(18) Sabiedrības interešu jautājuma jēdzienam būtu jāietver arī preču, produktu vai pakalpojumu***, tostarp to ražošanas un sniegšanas apstākļu,*** kvalitāte, drošums vai citi būtiski aspekti, ja tie attiecas uz sabiedrības veselību, drošību, vidi, klimatu***,*** ***tiesiskumu*** vai pamattiesību***, tostarp darba tiesību, plašsaziņas līdzekļu brīvības un plurālisma, diskriminācijas aizlieguma, dzimumu līdztiesības un aizsardzības no vardarbības, kas saistīta ar dzimumu,*** izmantošanu. Pilnībā individuāls strīds starp patērētāju un ražotāju vai pakalpojumu sniedzēju par preci, produktu vai pakalpojumu būtu jāietver šajā jēdzienā tikai tad, ja attiecīgais jautājums ietver sabiedrības interešu elementu, piemēram, par produktu vai pakalpojumu, kas neatbilst vides vai drošuma standartiem***, darba tiesībām, patērētāju tiesībām vai cilvēktiesībām, tostarp diskriminācijas aizlieguma principam***.

Grozījums Nr. 26
Direktīvas priekšlikums
19.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(19a) Sabiedrības interesēs ir arī aizdomu paušana par korupciju, krāpšanu, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, piesavināšanos, izspiešanu, piespiešanu, seksuālu uzmākšanos un ar dzimumu saistītu vardarbību vai cita veida iebiedēšanu un noziedzību, tostarp noziegumiem pret vidi. Darbības, kuru mērķis ir aizsargāt LES 2. pantā noteiktās vērtības, nodrošināt vai atvieglot publisku piekļuvi informācijai nolūkā apkarot dezinformāciju, kā arī zinātniskās un pētniecības darbības arī ir uzskatāmas par sabiedrības interešu jautājumiem.

Grozījums Nr. 27
Direktīvas priekšlikums
20. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(20) Ļaunprātīgā tiesvedībā parasti izmanto ļaunprātīgu taktiku, piemēram, novilcinot ***tiesvedību***, radot nesamērīgas izmaksas atbildētājam vai izvēloties sev labvēlīgāko tiesu. Šo taktiku prasītājs izmanto citiem mērķiem, nevis lai īstenotu tiesības uz tiesu pieejamību. Šāda taktika bieži vien, lai arī ne vienmēr, tiek apvienota ar dažādu veidu iebiedēšanu, aizskaršanu vai draudiem.	(20) ***Ļaunprātīgu tiesvedību raksturo galvenais mērķis novērst, ierobežot vai sodīt sabiedrības līdzdalību, vai tās mērķis ir panākt atturošu ietekmi uz sabiedrības līdzdalību attiecīgajā jautājumā. Tādējādi tās ir materiālo tiesību vai procesuālo tiesību ļaunprātīga izmantošana. Vispārējie tiesību principi nosaka, ka tiesības nedrīkst izmantot ļaunprātīgi, kā noteikts Hartas 54. pantā un ECTK 17. pantā. Tiesvedības ļaunprātīgais raksturs ir jāsecina, apsverot visus lietas apstākļus.*** Ļaunprātīgā tiesvedībā parasti izmanto ļaunprātīgu taktiku, piemēram, ***paužot pārspīlētas vai pārmērīgas prasības par zaudējumu atlīdzināšanu, prasot nesamērīgus iepriekšējas ierobežošanas pasākumus,*** novilcinot ***tiesas procesus, iesniedzot vairākas prasības par līdzīgiem jautājumiem***, radot nesamērīgas izmaksas atbildētājam vai izvēloties sev labvēlīgāko tiesu. ***Nosakot, vai tiesvedība ir ļaunprātīga, būtu jāņem vērā arī prasītāja agrākās darbības un jo īpaši jebkāda***

iepriekšēja juridiska iebiedēšana. Iepriekšējai tādas pašas prasības agrīnai noraidīšanai kā ļaunprātīgai izmantošanai vajadzētu prima facie aizdomām par ļaunprātīgu rīcību. Šo taktiku prasītājs izmanto citiem mērķiem, nevis lai īstenotu tiesības uz tiesu pieejamību ***nolūkā patiesi apliecināt, pamatot vai īstenot tiesības, kā rezultātā procesuālās vai materiālās tiesības tiek izmantotas ļaunprātīgi***. Šāda taktika bieži vien, lai arī ne vienmēr, tiek apvienota ar dažādu veidu iebiedēšanu, aizskaršanu vai draudiem***, piemēram, draudiem izmantot šādas SLAPP. Atbildētāja nāves gadījumā šādas ļaunprātīgas tiesvedības var pat turpināt pret viņu mantiniekiem.***

Grozījums Nr. 28
Direktīvas priekšlikums
20.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(20a) Vēl viena SLAPP raksturojoša pazīme, kas atkārtojas, ir prasītāja dominējošā stāvokļa izmantošana ekonomiskās varas, juridisko resursu vai politiskās ietekmes ziņā, lai ierobežotu atbildētāja līdzdalību sabiedrībā. Tas rada spēku samēra trūkumu, kas savukārt izraisa īpašas bažas, ja ļaunprātīgas tiesvedības tiek tieši vai netieši finansētas no valsts budžeta un tiek apvienotas ar citiem netiešiem un tiešiem valsts pasākumiem pret neatkarīgiem plašsaziņas līdzekļiem, neatkarīgu žurnālistiku un pilsonisko sabiedrību. Dažos gadījumos, kas atbilst citiem SLAPP kritērijiem, šāds spēku samēra trūkums varētu nebūt.

Grozījums Nr. 29
Direktīvas priekšlikums
23. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(23) Atbildētājiem vajadzētu būt iespējai pieteikties šādām procesuālajām garantijām: pieprasīt nodrošinājumu, kas sedz procesuālās izmaksas vai procesuālās izmaksas un zaudējumus, pieprasīt ***acīmredzami nepamatotas*** tiesvedības ***priekšlaicīgu*** izbeigšanu, pieprasīt piemērot tiesiskās aizsardzības līdzekļus pret ļaunprātīgu tiesvedību (izmaksu segšana, kaitējuma atlīdzinājums un sodi) vai pieprasīt visu minēto vienlaikus.	(23) Atbildētājiem vajadzētu būt iespējai pieteikties šādām procesuālajām garantijām: pieprasīt nodrošinājumu, kas sedz procesuālās izmaksas vai procesuālās izmaksas un zaudējumus, pieprasīt ***ļaunprātīgas*** tiesvedības ***agrīnu*** izbeigšanu, pieprasīt piemērot tiesiskās aizsardzības līdzekļus pret ļaunprātīgu tiesvedību (izmaksu segšana, kaitējuma atlīdzinājums un sodi) vai pieprasīt visu minēto vienlaikus. ***Tiesvedības, kas ierosinātas pret fiziskām vai juridiskām personām sakarā ar to iesaistīšanos sabiedrības līdzdalībā, tiek izskatīta ātri un efektīvi, ņemot vērā lietas apstākļus, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un tiesības uz taisnīgu tiesu.***

Grozījums Nr. 30
Direktīvas priekšlikums
23 a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(23a) Fiziska vai juridiska persona, kas aizsargā vai veicina sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos personu tiesības vai citādi ir ieinteresēta sabiedrības tās līdzdalības darbības aizstāvībā, pret ko vērsta SLAPP, vajadzētu būt iespējai piedalīties attiecīgajā procesā vai sniegt informāciju, vai nu atbalstot atbildētāju, vai viņa vārdā ar viņa apstiprinājumu. Šāda juridiska pārstāvība neskar arodbiedrību un darbinieku pārstāvju tiesības un kompetences iesaistīties tiesas procesos darbinieku vārdā vai viņus atbalstot, kā paredzēts citos ES un valsts noteikumos.

Grozījums Nr. 31
Direktīvas priekšlikums
25.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(25a) Tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību pakļauj personas, pret kurām ir vērsts liels finansiālais un psiholoģiskais kaitējums, vienlaikus tām saskaroties ar nepieciešamību bieži vien grūti pierādīt faktus, piemēram, tiesvedības ļaunprātīgo raksturu. Šādās situācijās atbildētājiem vajadzētu būt tiesībām saņemt atbalstu, kas nepieciešams viņu lietas uzsākšanai, saņemot iepriekšēju piekrišanu. Tas cita starpā ietver atbalstu un informācijas sniegšanu. Atbildētājam vajadzētu būt tiesībām lūgt šādu atbalstu no jebkuras fiziskas vai juridiskas personas, kurai ir likumīgas intereses vai pieredze sabiedrības līdzdalībā iesaistīto personu tiesību aizsardzībā vai veicināšanā. Tas attiecas uz žurnālistiem un akadēmisko aprindu pārstāvjiem, kā arī nevalstiskām organizācijām, Savienības struktūrām vai aģentūrām, starptautiskām organizācijām un to struktūrām, profesionālām un pārstāvības apvienībām, arodbiedrībām un citām kolektīvām struktūrām, kas darbojas atbildētāja interesēs vai kam ir īpašas zināšanas par prasītāju, jo īpaši par to iesaistīšanos sabiedrības līdzdalības apkarošanā.

Grozījums Nr. 32
Direktīvas priekšlikums
30. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(30) Ja atbildētājs ir iesniedzis pieteikumu tiesvedības priekšlaicīgai izbeigšanai, prasītājam pamatlietā vajadzētu būt tam, kura uzdevums ir paātrinātajā procedūrā pierādīt, ka prasība nav ***acīmredzami nepamatota***. Tas nenozīmē ierobežojumus iespējai vērsties tiesā, jo prasītājam ir pierādīšanas pienākums saistībā ar attiecīgo prasību pamatlietā un, lai izvairītos no tiesvedības	(30) Ja atbildētājs ir iesniedzis pieteikumu tiesvedības priekšlaicīgai izbeigšanai, prasītājam pamatlietā vajadzētu būt tam, kura uzdevums ir paātrinātajā procedūrā pierādīt, ka prasība nav ***ļaunprātīga***. Tas nenozīmē ierobežojumus iespējai vērsties tiesā, jo prasītājam ir pierādīšanas pienākums saistībā ar attiecīgo prasību pamatlietā un ***nepieciešams konstatēt, ka prasība nav***

priekšlaicīgas izbeigšanas, ***viņam ir jāsasniedz daudz zemāks slieksnis, pierādot***, ***ka prasība nav acīmredzami nepamatota***.	***ļaunprātīga***, lai izvairītos no tiesvedības priekšlaicīgas izbeigšanas, ***un ka prasot izbeigšanu, atbildētājam būtu jāsniedz tiesai pierādījumi***, ***kas liecina par ļaunprātīgumu***.

Grozījums Nr. 33
Direktīvas priekšlikums
30.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(30a) Pilnībā vai daļēji nepamatotu prasību priekšlaicīga noraidīšana nav nepamatots tiesību vērsties tiesā pārkāpums. Saskaņā ar šo direktīvu dalībvalstīm būtu jādod iespēja savām tiesu iestādēm pieņemt agrīnus lēmumus par atlaišanu, bet šādi lēmumi būtu jāpieņem tiesnesim, izskatot katru gadījumu atsevišķi, attiecībā uz prasībām, kurās prasītāja mērķis nav faktiski aizstāvēt, atbalstīt vai izmantot tiesības. Turklāt prasītājiem vienmēr vajadzētu būt tiesībām pārsūdzēt agrīnu lēmumu par atlaišanu.

Grozījums Nr. 34
Direktīvas priekšlikums
34.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(34a) Šīs direktīvas noteikumi un drošības pasākumi saskaņā ar ES Tiesas interpretāciju attiecībā uz principu „tempus regit actum”[1a], ir piemērojami visām ļaunprātīgajām tiesvedībām pret sabiedrības līdzdalību, kas ir izskatīšanā datumā, kurā stājas spēkā valsts tiesību akti, ar kuriem šo direktīvu īsteno, vai vēlāk.

	[1a] Lieta Nr. C-610/10, Eiropas Komisija pret Spānijas Karalisti

Grozījums Nr. 35
Direktīvas priekšlikums
35.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(35a) Šī direktīva neskar spēkā esošās tiesības pārstāvētības un iejaukšanās jomā, kā noteikts ES vai valstu tiesību aktos.

Grozījums Nr. 36
Direktīvas priekšlikums
36. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(36) Šī direktīva papildina Komisijas ieteikumu par sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos žurnālistu un cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību pret acīmredzami nepamatotu vai ļaunprātīgu tiesvedību (“stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību”). Šis ieteikums ir adresēts dalībvalstīm un sniedz visaptverošu instrumentu kopumu, kurā ietilpst apmācība, izpratnes veicināšana, atbalsts ļaunprātīgas tiesvedības skartajām personām un datu par tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību vākšana, ziņošana un uzraudzība.	(36) Šī direktīva papildina Komisijas ieteikumu par sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos žurnālistu un cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību pret acīmredzami nepamatotu vai ļaunprātīgu tiesvedību (“stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību”). Šis ieteikums ir adresēts dalībvalstīm un sniedz visaptverošu instrumentu kopumu, kurā ietilpst apmācība, izpratnes veicināšana, atbalsts ļaunprātīgas tiesvedības skartajām personām un datu par tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību vākšana, ziņošana un uzraudzība. ***Transponējot šo direktīvu, dalībvalstīm būtu arī jānodrošina Komisijas ieteikuma īstenošana. Šajā sakarībā dalībvalstis īpašu uzmanību pievērš ieteikumu īstenošanai, jo īpaši attiecībā uz aizsardzības pasākumu iekļaušanu, kas līdzinās direktīvā paredzētajiem pasākumiem attiecībā uz iekšzemes gadījumiem, kas nav direktīvas darbības jomā, un juridiskās palīdzības sniegšanai atbildētājiem par pieņemamu cenu un viegli piekļūstamā veidā, kā arī nodrošina attiecīgu noteikumu iekļaušanu savos valsts transponēšanas tiesību aktos.***

Grozījums Nr. 37
Direktīvas priekšlikums
36.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(36a) Šajā direktīvā ir paredzēti atbalsta un preventīvi pasākumi, tostarp dalībvalstu fondu izveide, ko vada neatkarīga struktūra, piemēram, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, un ar Komisijas atbalstu, nefinansiāla atbalsta mehānismi, piemēram, juridiskās palīdzības un psiholoģiska atbalsta sniegšana, kā arī apmācības, izpratnes veidošanas un datu vākšanas pasākumi. Tās mērķis ir arī nodrošināt datu vākšanu, nosakot kopējus kritērijus ES līmenī. Būtu jāizveido valstu kontaktpunkti, ko koordinē Komisija un pārvalda neatkarīgas pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kuras pārvalda Savienības finansējumu, lai apkopotu un apmainītos ar informāciju par visām organizācijām, kas sniedz norādījumus un atbalstu pret sabiedrības līdzdalību vērstās ļaunprātīgās tiesvedībās. Minētās organizācijas var būt, piemēram, tieslietu jomas profesionāļu asociācijas, mediju un preses padomes, cilvēktiesību aizstāvju jumta asociācijas, Savienības un valsts līmeņa asociācijas, juridiskie biroji, kas pro bono aizstāv personas, pret kurām vērsta ļaunprātīga tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību, universitāšu juridiskās prakses un palīdzības centri un citas nevalstiskas organizācijas.

Grozījums Nr. 38
Direktīvas priekšlikums
36.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(36b) Šī direktīva nav paredzēta, lai atrisinātu visas SLAPP, kas tiek izmantotas pret personām, kuras iesaistās sabiedrības līdzdalībā. Nākotnē īpaša

uzmanība būtu jāpievērš krimināltiesību sistēmas, kā arī administratīvo tiesību sistēmas ļaunprātīgai izmantošanai. It īpaši neslavas celšanas noziedzīgais nodarījums radīja īpašu risku, ka tas varētu tikt ļaunprātīgi izmantots par SLAPP pamatu. Komisijai un dalībvalstīm būtu jāizstrādā risinājumi šo apdraudējumu novēršanai.

Grozījums Nr. 39
Direktīvas priekšlikums
36.c apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(36c) Žurnālistu, citu mediju profesionāļu un cilvēktiesību aizstāvju apmācībai vajadzētu stiprināt viņu spējas atbilstoši rīkoties ļaunprātīgas tiesvedības pret sabiedrības līdzdalību gadījumā. Tajā galvenā uzmanība būtu jāpievērš šādas tiesvedības atzīšanai, tam, kā pārvaldīt to mērķtiecību, un informēt viņus par viņu tiesībām un pienākumiem, lai viņi varētu veikt nepieciešamos pasākumus, lai sevi pasargātu no šādas tiesvedības. Būtu arī jānodrošina apmācība praktizējošiem juristiem, lai palielinātu informētību par ļaunprātīgu tiesvedību un spētu to atklāt ļoti agrīnā posmā.

Grozījums Nr. 40
Direktīvas priekšlikums
36.d apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(36d) Dalībvalstīm būtu jāizveido īpaši valsts līdzekļi, ko pārvalda neatkarīga struktūra, piemēram, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, un ar Komisijas atbalstu, lai atbalstītu ļaunprātīgas tiesvedības upurus un sniegtu tiem kompensāciju. Valsts fondi būtu daļēji jāfinansē no līdzekļiem, kas iegūti,

uzliekot sankcijas. No valsts fondiem nodrošinātie resursi būtu arī jāsadala organizācijām, kas sniedz vadlīnijas un atbalstu SLAPP mērķiem, lai nodrošinātu, ka šādām organizācijām tiek piešķirti pietiekami resursi savu uzdevumu pienācīgai veikšanai.

Grozījums Nr. 41
Direktīvas priekšlikums
36.e apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(36e) Datu vākšana ir ārkārtīgi svarīga, lai dokumentētu ļaunprātīgas tiesvedības gadījumus un rastu risinājumus to novēršanai. Ar šo direktīvu būtu jānosaka kopēji kritēriji, lai standartizētu datu vākšanas procedūras dalībvalstīs un nodrošinātu salīdzināmu datu vākšanu. Šādi dati ietver:
	(i) attiecīgajā gadā uzsākto ļaunprātīgo tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību skaitu;
	(ii) to ļaunprātīgo tiesvedību skaitu pret sabiedrības līdzdalību, kuras attiecīgajā gadā, sākot no 2022. gada, gan pēc būtības, gan procesuālu iemeslu dēļ tika noraidītas kā pilnībā vai daļēji nepamatotas prasības;
	(iii) tiesvedības gadījumu skaitu sadalījumā pa atbildētāja veidiem (piem., žurnālists, cilvēktiesību aizstāvis, preses kanāls);
	(iv) tiesvedības gadījumu skaits sadalījumā pa prasītāja veidiem (piem., politiķis, privātpersona, uzņēmums; ārvalsts vai vietējā struktūra);
	(v) skaitļus, kas raksturo sabiedrības līdzdalības darbības, uz kuru pamata tikusi sākta tiesvedība;
	(vi) aplēses attiecībā uz sākotnējās atlīdzības par zaudējumiem summu, ko

	prasa prasītāji;
	(vii) aprakstu par dažādiem juridiskā pamata veidiem, ko prasītāji izmanto, un ar tiem saistītos skaitļus;
	(viii) skaitļus, kas raksturo tiesvedības ilgumu, aptverot visas instances;
	(ix) skaitļus, kas attiecas uz pārrobežu elementiem;
	(x) citus pieejamos datus, tostarp datus par tiesvedības izmaksām, un attiecīgā un atbilstošā gadījumā attiecīgi skaitļi, kas raksturo lietu vēsturisko fonu;
	(xi) prasības veidu, kas iesniegta, pamatojoties uz šo direktīvu un tai pievienoto ieteikumu.

Grozījums Nr. 42
Direktīvas priekšlikums
1. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Šī direktīva paredz ***aizsardzības pasākumus pret acīmredzami nepamatotu un*** ļaunprātīgu tiesvedību ***civillietās, kurām ir*** pārrobežu ***ietekme un kuras ierosinātas*** pret fiziskām un juridiskām personām, jo īpaši ***žurnālistiem*** un ***cilvēktiesību*** aizstāvjiem, ***sakarā ar*** viņu iesaistīšanos sabiedrības līdzdalībā.	Šī direktīva paredz ***procesuālas un juridiskas garantijas pret*** ļaunprātīgu tiesvedību ***vai draudiem iesniegt prasību civillietās ar*** pārrobežu ***ietekmi, kas tieši vai netieši vērsta*** pret fiziskām un ***vai*** juridiskām personām, ***piemēram, žurnālistiem, plašsaziņas līdzekļiem un tiesību aizstāvjiem,*** jo īpaši ***cilvēktiesību, vides, sieviešu*** un ***LGBTIK+ tiesību*** aizstāvjiem, ***kā arī pilsoniskās sabiedrības organizācijām, NVO, aktīvistiem, arodbiedrībām, māksliniekiem, pētniekiem, akadēmisko aprindu pārstāvjiem, emuāristiem, trauksmes cēlējiem vai politisko opozīciju, ņemot vērā*** viņu iesaistīšanos sabiedrības līdzdalībā***, tostarp tiešsaistē***.

Grozījums Nr. 43
Direktīvas priekšlikums
1. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(1a) Šajā direktīvā ir noteikti obligātie aizsardzības standarti fiziskām un juridiskām personām, kas iesaistās sabiedrības līdzdalībā civillietu tiesvedības jomā. Šīs direktīvas īstenošana nekādā gadījumā nerada pietiekamu pamatojumu tam, lai pazemināt to garantiju līmeni, ko dalībvalstis jau nodrošina lietās, uz kurām attiecas šī direktīva.

Grozījums Nr. 44
Direktīvas priekšlikums
3. pants – 1. daļa – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. "sabiedrības līdzdalība" ir jebkurš fiziskas vai juridiskas personas vēstījums, kas pausts, vai darbība, kas veikta, īstenojot ***tiesības uz*** vārda un informācijas brīvību par ***kādu*** sabiedrības interešu jautājumu, un ***ar tiem tieši saistītas sagatavošanas***, ***atbalsta*** vai ***palīdzības darbības***. ***Tā*** ietver ***sūdzības***, ***lūgumrakstus***, ***administratīvās*** vai ***tiesā celtas prasības*** un ***dalību*** atklātās uzklausīšanās;	1. "sabiedrības līdzdalība" ir jebkurš fiziskas vai juridiskas personas vēstījums, kas pausts, vai darbība, kas veikta, īstenojot ***pamattiesības un pamatbrīvības, piemēram,*** vārda un informācijas brīvību par sabiedrības interešu jautājumu, ***biedrošanās*** un ***pulcēšanās brīvību, preses brīvību, akadēmisko un mākslinieciskо brīvību***, ***zinātnes un kultūras brīvību, tiesības uz kolektīvām sarunām un rīcību, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību*** vai ***tiesības uz labu pārvaldību***. ***Tas*** ietver ***jebkuru darbību neatkarīgi no veida***, ***veida vai formāta, kas kalpo sabiedrības kontrolei, informācijas atklāšanai***, ***izplatīšanai*** vai ***popularizēšanai sabiedrībai, piemēram, sūdzībām, lūgumrakstiem, administratīvām vai tiesas prasībām*** un ***dalībai*** atklātās uzklausīšanās***, kā arī jebkāda veida žurnālistikas, politiskas, zinātniskas, akadēmiskas, mākslinieciskas, komentārus ietverošus vai satīras paziņojumus, publikāciju vai darbu radīšanai, izstādīšanai, reklāmai vai citādai popularizēšanai. Tā arī ietver jebkādas saistītās atbalsta vai sagatavošanās darbības, jo īpaši plašsaziņas līdzekļu organizāciju darbu, piemēram, atbalstu, ko fiziskas vai***

	juridiskas personas profesionāli vai personīgi sniedz citai personai nolūkos, kas ir tieši saistīti ar sabiedrības līdzdalību sabiedrības interešu jautājumā;

Grozījums Nr. 45
Direktīvas priekšlikums
3. pants – 1. daļa – 2. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(a) sabiedrības veselība, drošība, vide, klimats vai pamattiesību izmantošana;	(a) sabiedrības veselība, drošība, ***plašsaziņas līdzekļu brīvība un plurālisms,*** vide, klimats vai pamattiesību ***un cilvēktiesību, tostarp darba tiesību, diskriminācijas aizlieguma, dzimumu līdztiesības un ar dzimumu saistītas vardarbības,*** izmantošana;

Grozījums Nr. 46
Direktīvas priekšlikums
3. pants – 1. daļa – 2. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(c) jautājumi, ko ***publiski*** izskata vai ***pārskata likumdevēja***, izpildvaras vai tiesu ***iestāde***, vai ***tas notiek jebkura cita publiska oficiāla procesa ietvaros***;	(c) jautājumi, ko izskata vai ***apsver likumdošanas***, izpildvaras vai tiesu ***iestādes***, vai ***jebkurš cits oficiāls process, kā arī valsts iestāžu darbības vai bezdarbība***;

Grozījums Nr. 47
Direktīvas priekšlikums
3. pants – 1. daļa – 2. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(d) ***apgalvojumi*** par korupciju, krāpšanu vai noziedzību;	(d) ***aizdomu paušana*** par korupciju, krāpšanu***, piesavināšanos, izmantojot dienesta stāvokli, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, izspiešanu, spaidiem, seksuālu uzmākšanos un ar dzimumu saistītu vardarbību*** vai ***cita veida iebiedēšanu un*** noziedzību***, tostarp noziegumiem pret vidi***;

Grozījums Nr. 48
Direktīvas priekšlikums
3. pants – 1. daļa – 2. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(e) darbības, kuru mērķis ir apkarot dezinformāciju;	(e) darbības, kuru mērķis ir ***aizsargāt LES 2. pantā nostiprinātās vērtības, principu par neiejaukšanos demokrātiskajos procesos un nodrošināt vai atvieglot publisku piekļuvi informācijai nolūkā*** apkarot dezinformāciju;

Grozījums Nr. 49
Direktīvas priekšlikums
3. pants – 1. daļa – 2. punkts – ea apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(ea) akadēmiskas, zinātniskas un pētniecības darbības;

Grozījums Nr. 50
Direktīvas priekšlikums
3. pants – 1. daļa – 2. punkts – eb apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(eb) mākslas izpausmju darbības;

Grozījums Nr. 51
Direktīvas priekšlikums
3. pants – 1. daļa – 3. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
3. "ļaunprātīga tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību" ir tiesvedība, kas uzsākta saistībā ar sabiedrības līdzdalību, ***kas ir pilnīgi*** vai ***daļēji nepamatota*** un kuras galvenais mērķis ir novērst, ierobežot sabiedrības līdzdalību vai sodīt par to.	3. "ļaunprātīga tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību" ir tiesvedība, kas uzsākta saistībā ar sabiedrības līdzdalību, ***izmantojot tiesas procesu citiem mērķiem, nevis patiesai tiesību apliecināšanai, pamatošanai*** vai ***īstenošanai,*** un kuras

Norādes, kas liecina par šādu mērķi, var būt:	galvenais mērķis ir novērst, ierobežot sabiedrības līdzdalību vai sodīt par to. Norādes, kas liecina par šādu mērķi, var būt:

Grozījums Nr. 52
Direktīvas priekšlikums
3. pants – 1. daļa – 3. punkts – -a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(- a) cik lielā mērā prasība ir acīmredzami nepamatota;

Grozījums Nr. 53
Direktīvas priekšlikums
3. pants – 1. daļa – 3. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(b) tas, ka prasītājs vai iesaistītās personas ir ierosinājuši vairākas tiesvedības saistībā ar līdzīgiem jautājumiem;	***svītrots***

Grozījums Nr. 54
Direktīvas priekšlikums
3. pants – 1. daļa – 3. punkts – ca apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(ca) prasītāja izmantotā tiesvedības taktika, kas uzliek atbildētājam nepamatotas izmaksas, tostarp attiecībā uz jurisdikcijas izvēli un novilcināšana;

Grozījums Nr. 55
Direktīvas priekšlikums
3. pants – 1. daļa – 3. punkts – cb apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(cb) dominējošā stāvokļa izmantošanu ekonomiskās varas, juridisko resursu vai

politiskās vai sociālās ietekmes ziņā, lai ierobežotu atbildētāja sabiedrības līdzdalību, kas rada varas nelīdzsvarotību starp abām pusēm;

Grozījums Nr. 56
Direktīvas priekšlikums
3. pants – 1. daļa – 3. punkts – cc apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(cc) apstākļa pastāvēšana, ka prasītājs vai iesaistītās personas ir ierosinājuši vairākas tiesvedības saistībā ar līdzīgiem jautājumiem;

Grozījums Nr. 57
Direktīvas priekšlikums
3. pants – 1. daļa – 3. punkts – cd apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(cd) tāda paša prasījuma iepriekšēja agrīna noraidīšana kā ļaunprātīga rīcība.

Grozījums Nr. 58
Direktīvas priekšlikums
5. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(b) par ***acīmredzami nepamatotas*** tiesvedības priekšlaicīgu izbeigšanu saskaņā ar III nodaļu;	(b) par ***ļaunprātīgas*** tiesvedības priekšlaicīgu izbeigšanu saskaņā ar III nodaļu;

Grozījums Nr. 59
Direktīvas priekšlikums
5. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
3. Dalībvalstis ***var paredzēt***, ka pasākumus saistībā ar procesuālajām garantijām saskaņā ar III un IV nodaļu pēc	3. Dalībvalstis ***paredz***, ka pasākumus saistībā ar procesuālajām garantijām saskaņā ar III un IV nodaļu pēc savas

savas iniciatīvas var veikt tiesa, kura uzsākusi tiesvedību.	iniciatīvas var veikt tiesa, kura uzsākusi tiesvedību. ***Dalībvalstis nodrošina, ka tiesa, kas izskata lietu, ex officio veic pasākumus saskaņā ar 8., 14. un 15. pantu.***

Grozījums Nr. 60
Direktīvas priekšlikums
5. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	3.a Dalībvalstis nodrošina, ka tiesvedība, kas ierosināta pret fiziskām vai juridiskām personām sakarā ar to iesaistīšanos sabiedrības līdzdalībā, tiek izskatīta ātri un efektīvi, ņemot vērā lietas apstākļus, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un tiesības uz taisnīgu tiesu.

Grozījums Nr. 61
Direktīvas priekšlikums
7. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Trešo personu iestāšanās lietā	Trešo personu iestāšanās lietā ***atbildētāja atbalstam***

Grozījums Nr. 62
Direktīvas priekšlikums
7. pants – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiesa, kura uzsākusi tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību, var akceptēt, ka ***nevalstiskās*** organizācijas, ***kas aizsargā*** vai ***veicina sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos personu tiesības***, var piedalīties ***šajā*** tiesvedībā, atbalstot atbildētāju vai ***sniedzot informāciju***.	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiesa, kura uzsākusi tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību, var akceptēt, ka ***Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra, starptautiskās*** organizācijas ***un to struktūras***, ***piemēram, Eiropas Padome, nevalstiskās organizācijas*** vai ***kolektīvās struktūras, piemēram, arodbiedrības vai profesionālās organizācijas***, var piedalīties

	vai sniegt informāciju šādā tiesvedībā, atbalstot atbildētāju vai ***viņa vārdā ar atbildētāja apstiprinājumu***.

Grozījums Nr. 63
Direktīvas priekšlikums
7.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	7.a pants
	Pārstāvība, ko īsteno trešās personas
	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jebkurā tiesvedībā, uz ko attiecas šī direktīva, atbildētājam ir tiesības pēc viņa lūguma iesaistīt struktūru, organizāciju vai apvienību, kas rīkojas viņa vārdā.

Grozījums Nr. 64
Direktīvas priekšlikums
III nodaļa – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Acīmredzami nepamatotas tiesvedības priekšlaicīga izbeigšana	***Ļaunprātīgas tiesvedības pret sabiedrības līdzdalību*** priekšlaicīga izbeigšana

Grozījums Nr. 65
Direktīvas priekšlikums
9. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Dalībvalstis pilnvaro tiesas pieņemt lēmumu pilnībā vai daļēji priekšlaicīgi izbeigt tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību kā ***acīmredzami nepamatotu***.	1. Dalībvalstis pilnvaro tiesas pieņemt lēmumu pilnībā vai daļēji priekšlaicīgi izbeigt ***ļaunprātīgu*** tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību***,*** kā ***noteikts 3. panta 3. punktā***.

Grozījums Nr. 66
Direktīvas priekšlikums
9. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. ***Dalībvalstis var noteikt termiņus, kādos īstenojamas tiesības*** iesniegt pieteikumu tiesvedības ***priekšlaicīgai izbeigšanai. Termiņi*** ir ***samērīgi un nepadara šādu tiesību īstenošanu neiespējamu vai pārmērīgi grūtu***.	2. ***Atbildētājs jebkurā tiesvedības stadijā var iesniegt pieteikumu par tiesvedības izbeigšanu; ja valsts civilprocesa tiesību sistēmās*** ir ***paredzēts atsevišķs pieņemamības posms, dalībvalstis var noteikt termiņus, lai izmantotu tiesības iesniegt pieteikumu par lietas izbeigšanu šajā tiesvedības posmā***.

Grozījums Nr. 67
Direktīvas priekšlikums
12. pants – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja atbildētājs ir iesniedzis pieteikumu tiesvedības priekšlaicīgai izbeigšanai, tas, ka prasība nav ***acīmredzami nepamatota***, ir jāpierāda prasītājam.	Dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja atbildētājs ir iesniedzis pieteikumu tiesvedības priekšlaicīgai izbeigšanai, tas, ka prasība nav ***ļaunprātīga, kā noteikts šīs direktīvas 3. panta 3. punktā***, ir jāpierāda prasītājam.

Grozījums Nr. 68
Direktīvas priekšlikums
Va nodaļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	Va nodaļa
	ATBALSTA PASĀKUMI
	18.a pants
	Valsts fonds
	1. Dalībvalstis ar Komisijas atbalstu izveido valsts fondu, ko pārvalda neatkarīga struktūra, lai atlīdzinātu jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, kurai nodarīts kaitējums ļaunprātīgas tiesvedības rezultātā pret sabiedrības līdzdalību un uz kuru neattiecas jau esošās valsts kompensācijas shēmas cietušajiem, un lai atbalstītu organizācijas, kas sniedz norādījumus un atbalstu personām, kuras iesaistītas

ļaunprātīgā tiesvedībā pret sabiedrības līdzdalību.

2. Valsts līdzekļus daļēji finansē no soda naudām, kas paredzētas šīs direktīvas 16. pantā. Dalībvalstis lemj par valsts fondiem piešķiramo līdzekļu apmēru no iekasētajam soda naudām.

18.b pants

Nefinansiāla atbalsta mehānismi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka personām, kas iesaistās sabiedrības līdzdalībā, tiek nodrošināti nefinansiāli atbalsta mehānismi. Šādi pasākumi ietver juridiskās palīdzības un psiholoģiskā atbalsta sniegšanu, kā arī informāciju par organizācijām, kas sniedz vadlīnijas un atbalstu personām, pret kurām vērsta ļaunprātīga tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību. Šāds atbalsts un palīdzība ir piekļūstami un bez maksas.

2. Dalībvalstis izveido koordinācijas punktus, ko koordinē un pārvalda neatkarīgas pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kuras vāc informāciju par visām organizācijām, kas sniedz norādījumus un atbalstu pret sabiedrības līdzdalību vērstās ļaunprātīgās tiesvedībās, un apmainās ar to.

3. Dalībvalstis veicina informācijas un paraugprakses apmaiņu starp organizācijām, kuras sniedz vadlīnijas un atbalstu personām, pret ko ir vērsta ļaunprātīga tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību.

Grozījums Nr. 69
Direktīvas priekšlikums
Vb nodaļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	Vb nodaļa
	PREVENTĪVI PASĀKUMI
	18.c pants

Apmācība

1. Pienācīgi ņemot vērā tiesu neatkarību, juridiskās profesijas neatkarību un atšķirības tiesu iestāžu organizācijā Savienībā, dalībvalstis atbalsta apmācības iespējas praktizējošiem juristiem, piemēram, tiesnešiem un tiesu iestāžu darbiniekiem visos tiesu līmeņos, kvalificētiem juristiem, kā arī iespējamiem šādas tiesvedības mērķiem, lai palielinātu informētību par stratēģiskām tiesvedībām pret sabiedrības līdzdalību, šajā direktīvā paredzētajām procesuālajām garantijām pret tiem un sabiedrības līdzdalībā iesaistīto fizisko vai juridisko personu vajadzību apzināšanos.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka apmācības iespējas tiek attiecinātas arī uz personām un organizācijām, kas iesaistās sabiedrības līdzdalībā, lai sniegtu tām īpašas zināšanas nolūkā atpazīt ļaunprātīgu tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību un attiecīgi reaģēt uz to. Dalībvalstis nodrošina, ka ļaunprātīga tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību jo īpaši tiek iekļauta tiesību zinātņu un žurnālistikas mācību programmās.

3. Dalībvalstis saņem Komisijas atbalstu apmācības un prakses apmaiņas veicināšanā, lai pēc iespējas nodrošinātu kopīgus mērķus un metodiku ES līmenī. Šajā sakarībā tām būtu jānodrošina praktizējošu juristu un viņu profesionālo apvienību iesaiste.

18.d pants

Izpratnes vairošana

1. Dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus, piemēram, informācijas un izpratnes veidošanas kampaņas, kas paredzētas visām attiecīgajām ieinteresētajām personām gan no publiskā, gan privātā sektora, un pētniecības un izglītības programmas, lai veicinātu zināšanas par stratēģiskām tiesvedībām pret sabiedrības līdzdalību un

	procesuālajām garantijām, kas noteiktas šajā direktīvā, lai palielinātu sabiedrības informētību un būtiski samazinātu šādu tiesvedību risku vai draudus. Vajadzības gadījumā dalībvalstis rīkojas sadarbībā ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām.
	2. Dalībvalstis sniedz atbalstu un informāciju par izpratnes veicināšanas pasākumiem par esošajām atbalsta struktūrām ES un valstu līmenī, tostarp atsaucoties uz valstu kontaktpunktiem, kas vāc un apmainās ar informāciju par pieejamajiem resursiem, tostarp par juridisko palīdzību un pieejamajiem likumīgajiem aizsardzības līdzekļiem.
	18.e pants
	Datu vākšana
	1. Dalībvalstīm atbilstoši savai institucionālajai kārtībai tieslietu statistikas jomā būtu jāparedz vienai vai vairākām iestādēm kompetence vākt un apkopot datus par stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību šīs dalībvalsts jurisdikcijā, pilnībā ievērojot datu aizsardzības prasības.
	2. Šā panta 1. punkta nolūkā dalībvalstis izveido reģistru, kurā reģistrē tiesu nolēmumus jautājumos, ko reglamentē šī direktīva un tai pievienotais ieteikums. Šādu reģistru dara publiski pieejamu bez maksas izmantošanas vietā, un tas atbilst Savienības un valstu noteikumiem par personas datu aizsardzību.

Grozījums Nr. 70
Direktīvas priekšlikums
19.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	19.a pants
	Piemērošana laikā

	Šīs direktīvas noteikumus piemēro visām ļaunprātīgām tiesvedībām pret sabiedrības līdzdalību, kā noteikts 3. panta 3. punktā, kas uzsāktas vai turpinātas laikā, kad stājas spēkā valsts tiesību akti, ar kuriem šo direktīvu īsteno, vai vēlāk.

Grozījums Nr. 71
Direktīvas priekšlikums
20. pants – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Dalībvalstis sniedz Komisijai visu attiecīgo informāciju par šīs direktīvas piemērošanu līdz [***5*** gadi no transponēšanas dienas]. Pamatojoties uz sniegto informāciju, Komisija vēlākais līdz [***6*** gadi no transponēšanas dienas] iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu. Ziņojumā sniedz novērtējumu par situācijas attīstību saistībā ar ļaunprātīgām tiesvedībām pret sabiedrības līdzdalību un par šīs direktīvas ietekmi dalībvalstīs. Ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno priekšlikumus šīs direktīvas grozīšanai.	Dalībvalstis sniedz Komisijai visu attiecīgo informāciju par šīs direktīvas piemērošanu līdz [***3*** gadi no transponēšanas dienas] ***un pēc tam ik gadu***. Pamatojoties uz sniegto informāciju, Komisija vēlākais līdz [***4*** gadi no transponēšanas dienas] iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ***ikgadēju*** ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu. Ziņojumā sniedz novērtējumu par situācijas attīstību saistībā ar ļaunprātīgām tiesvedībām pret sabiedrības līdzdalību un par šīs direktīvas ietekmi dalībvalstīs. Ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno priekšlikumus šīs direktīvas grozīšanai. ***Attiecīgos ziņojumus publisko.***

Grozījums Nr. 72
Direktīvas priekšlikums
20. pants – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	Komisija, pamatojoties uz šīs direktīvas par SLAPP piemērošanu civilprasībām, kas celtas kriminālprocesā, un pamatojoties uz citu pieejamo informāciju, izvērtē, vai ir nepieciešama turpmāka rīcība pret SLAPP kriminālprocesā.

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA

Virsraksts	Sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos personu aizsardzība pret acīmredzami nepamatotu vai ļaunprātīgu tiesvedību (“stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību”)
Atsauces	COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD)
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	JURI 5.5.2022
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	LIBE 5.5.2022
Iesaistītās komitejas - datums, kad paziņoja plenārsēdē	15.12.2022
Atzinuma sagatavotājs(-a) Iecelšanas datums	Ramona Strugariu 12.1.2023
Aizstātais(-ā) atzinuma sagatavotājs(-a)	Anna Júlia Donáth
Izskatīšana komitejā	22.3.2023
Pieņemšanas datums	23.5.2023
Galīgais balsojums	+: 51 –: 5 0: 4
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Malin Björk, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Annika Bruna, Damien Carême, Clare Daly, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Sophia in ‘t Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Nuno Melo, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Emil Radev, Paulo Rangel, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Sara Skyttedal, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elena Yoncheva
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Susanna Ceccardi, Gwendoline Delbos-Corfield, Loucas Fourlas, José Gusmão, Alessandra Mussolini, Matjaž Nemec, Carina Ohlsson, Thijs Reuten, Paul Tang, Róża Thun und Hohenstein, Loránt Vincze, Tomáš Zdechovský
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Marie Dauchy, Vlad Gheorghe

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA

51	+
NI	Laura Ferrara
PPE	Magdalena Adamowicz, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Loucas Fourlas, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Nuno Melo, Alessandra Mussolini, Emil Radev, Paulo Rangel, Sara Skyttedal, Tomas Tobé, Loránt Vincze, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Vlad Gheorghe, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Róża Thun und Hohenstein
S&D	Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Sylvie Guillaume, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemec, Carina Ohlsson, Thijs Reuten, Isabel Santos, Birgit Sippel, Paul Tang, Elena Yoncheva
The Left	Malin Björk, Clare Daly, José Gusmão
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

5	-
ECR	Patryk Jaki, Vincenzo Sofo
ID	Susanna Ceccardi, Nicolaus Fest
NI	Milan Uhrík

4	0
ECR	Assita Kanko
ID	Annika Bruna, Marie Dauchy, Tom Vandendriessche

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:
+ : par
- : pret
0 : atturas